

BILAG 1

Dato: 31-05-2006

Sagsnr.: 296895

Dok.nr.: 1853616

Bilag 1, tabeloversigt over de adspurgte og de modtagne høringsvar

Tilbud m.v.	Antal Adspurgte	Antal modtagne høringsvar
Handicapområdet		
Døgntilbud; beboer og pårørenderåd:		
Pensionatet Amagerbrogade 268	1	0
Vinklen	1	0
Stubmøllevej	1	0
Radisevej	1	0
Albatros	1	0
Jens Warmingsvej	1	1
Møllehuset/Kigkurren	1	0
Lindebo	1	0
Griffenfeld	1	1
Røde Mellemvej	1	1
Sjælør Boulevard	1	0
Tokanten	1	0
Parterren/Ringertoften	1	0
Sam-bo	1	0
Solstriben	1	1
Lynghuset	1	0
Havdrupvej	1	0
Kernehusene	1	0
Lions kollegiet	1	1
Musvågevej	1	0
Vibegården	1	0
Verahus	1	0
Døgntilbud i alt	22	5
Pårørendeorganisationer:		
Landsforeningen LEV	1	0
De Samvirkende invalideorganisationer	1	0
Dansk Handicapforbund	1	1
Pårørendeorganisationer i alt	3	1
Handicapområde i alt	25	6

Psykisk Sygeområdet		
Bosteder og bocentre; beboerråd, centerråd:		
Sundbygård Beboerråd	1	1
Sundbygård Centerråd	1	1
Sundbygård Pårørenderåd	0	1
Hedelund	1	1
Thorupgården Støtteforening	0	1
Thorupgården beboerråd	1	1
Sundbyhus/Skt. Annæ Hjem	1	1
Stubberupgård bostedsrådet	1	1
Stubberupgård beboerrådet	1	1
Lindegården	1	7
Ringbo	1	1
Mette Marie	1	0
Bocentre og botilbud i alt	10	17
Pårørendeorganisationer:		
Landsforeningen SIND	1	0
Sind København og medlemmer af dialogforum	20	2
Pårørendeorganisationer i alt	21	2
Psykisk Syge i alt	31	19
Øvrige høringsparter		
Det Sociale Brugerråd	1	1
Ældrerådene	1	1
LFS	1	1
FOA	1	1
DSR	1	1
3F	1	0
Ergoterapeutforeningen i Hovedstadsregionen	1	0
Danske Fysioterapeuter, Hovedstadskredsen	1	0
FOA	1	0
SL	1	0
Dansk Psykologforening	1	0
Dansk Socialrådgiverforening	1	0
I alt	12	5

Bemærkninger til tabeloversigten:

1. På handicapområdet er der i alt 25 adspurgte og der er modtaget i alt 6 høringssvar.
2. På Psykisk sygeområdet er der i alt 31 adspurgte og der er modtaget i alt 19 høringssvar.
3. Vedr. øvrige høringsparter er der i alt 12 adspurgte og der er modtaget 5 høringssvar

BILAG 2

Dato: 10-05-2006

Sagsnr.: 296895

Dok.nr.: 1839866

KIW

Bilag 2, skema retningsgivende høringsvar - handicap

Oversigt over retningsgivende høringsvar på handicapområdet i forhold til de enkelte principper

E = Enig. U= Uenig. V= Ved ikke.

Princip	1			2			3			4			5			6			7		
	E	U	V	E	U	V	E	U	V	E	U	V	E	U	V	E	U	V	E	U	V
1.Bostedet Solstriben	1			1			1			1			1			1				1	
2.Bostedet Røde mellemvej	1			1				1			1			1			1				1
3.Dansk Handic.forb.		1				1			1		1			1		1				1	
Sammentælling	2	1	0	2	0	1	1	1	1	2	0	2	1	0	3	0	0	0	0	3	0
Generelle høringsvar	Generelle svar og høringsvar hvor stillingtagen til principperne ikke er entydige																				
4.Bostedet Griffenfeld	Bostedet vurderer, at bostedet også fremover kan eksistere med sin nuværende boligstandard.																				
5.Lions Kollegiet	Lions Kollegiet tilslutter sig det fremsendte forslag og principperne.																				
6.Jens Warmingsvej	Pårørenderådet efterspørger en mere overordnet planlægning på boligområdet. Er enig i principperne om, at der tages individuelle hensyn mht. kombination af et - og torumsboliger og vedr. indretning af køkkener.																				

Oversigt over øvrige høringssvar, - retningsgivende høringssvar i forhold til de enkelte principper

Princip	1			2			3			4			5			6			7		
	E	U	V	E	U	V	E	U	V	E	U	V	E	U	V	E	U	V	E	U	V
7. LFS	1			1				1			1		1			1			1		
8. FOA	1			1				1		1			1			1				1	
Sammentælling	2	0	0	2	0	0	0	2	0	1	1	0	2	0	0	2	0	0	1	1	0
Generelle høringssvar	Generelle svar og høringssvar hvor stillingtagen til principperne ikke er entydige																				
9. DSR	Dansk Sygeplejeråd finder materialet fyldestgørende og har således ingen yderligere bemærkninger																				
10. Ældrerådene	Ældrerådene er meget tilfredse med, at der nu er skabt en tiltrængt forbedring på boområdet.																				
11. Det Sociale Brugerråd	Det sociale Brugerråd er tilfredse med, at der nu fastlægges en række principperne fremtidig standard på boområdet. Brugerrådet er af den overbevisning, at alle bør have ret til minimum en torumsbolig med eget køkken og toilet.																				

BILAG 3

Dato: 09-05-2006

Sagsnr.: 296895

Dok.nr.: 1838564

Bilag 3, høringsvar - skemaoversigt psykisk syge

Retningsgivende høringsvar i forhold til de enkelte principper.

E = Enig. U= Uenig. V= Ved ikke.

Princip	1			2			3			4			5			6			7			
	E	U	V	E	U	V	E	U	V	E	U	V	E	U	V	E	U	V	E	U	V	
1. Sundbygård beboerråd	1			1			1					1	1	1		1					1	
2. Sundbygård centerråd	1	1		1	1		1	1		1	1			1		1					1	
3. Sundgård pårørenderepr.		1			1		1	1			1			1		1					1	
4. Hedelund			1			1		1		1				1		1				1	1	
5. Thorupgården Støttefore.	1			1			1			1			1			1				1		
6. Thorupgården Beboerråd	1			1						1			1			1				1		
7. Sundbyhus/Skt. Annæ Hjem	1			1			1			1			1			1				1		
8. Stubberupgård bostedsrådet	1			1	1		1			1			1			1				1		
9. Stubberupgård beboerråd	1			1			1			1			1			1				1		
10. Sind København og medlemmer af Dialogforum v. Annette Gertung		1			1		1				1			1		1					1	
Sammentælling	7	3	1	7	4	1	8	3	0	7	3	1	6	5	0	10	0	0	6	5	0	
Generelle høringsvar	Generelle svar og høringsvar hvor stillingtagen til principperne ikke er entydige.																					
11 – 17 Lindegården	Bocentret Lindegården har indsendt høringsvar med 7 bilag med tilkendegivelser i forhold til moderniseringsplanen fra forskellige boenheder samt fra pårørendemedlemmer af centerrådet. Jf. bilag.																					
18. Ringbo	Centerrådet finder principperne særdeles interessante og kan klart gå ind for de																					

	beskrevne principper. Tidsperspektivet på 30 år mener centerrådet er for langsigtet.
19. Niels Aagaard Nielsen, dialogforum H:S	Moderniseringsplanen hilsen velkommen. Mangler en stillingtagen til antallet af boliger

BILAG 4

KØBENHAVNS KOMMUNE

Socialforvaltningen

MR-Handicap/MR-Voksne

NOTAT

Dato: 11-05-2006

Bilag 4

Sagsnr.: 296895

Dok.nr.: 1840697

Høringsliste

Døgntilbudenes Beboerråd, Centerråd, Erstatningsråd

Det Sociale Brugerråd

Ældrerådene

Dialogforum

Landsforeningen LEV

De Samvirkende Invalideorganisationer

Dansk Handicapforbund

LFS

3F

Ergoterapeutforeningen i Hovedstadsregionen

Danske fysioterapeuter, Hovedstadskredsen,

FOA

SL

Dansk Psykologforening

Dansk socialrådgiverforening, DSR

BILAG 5

Bilag 5, Høringssvar nr. 1. handicapområdet.

Dato. 20.april 2006

Bostedet Solstriben, Tomatvej 1 og Irlandsvej 41, 2300 Kbh.S.

Vedr. "Høring af principper for modernisering af botilbud for psykisk syge og handicappede"

- Bostedet Solstriben kan tilslutte sig principperne 1-6.
- Vedr. pkt. 7 har vi følgende bemærkning:
Der bør som minimum indrettes trinette/thekøkken hos alle beboere.
Dette dels for at være på forkant i forhold til kommende beboeres behov, dels for at tilgodese besøg af pårørende.
Det er erfaringen og forventningen, at pårørende i langt højere grad besøger beboere på institution/botilbud, hvis de har mulighed for at opholde sig i beboerens "lejlighed"- dvs. selv lave kaffe/the og lign. uden at skulle opholde sig i fællesrum/på medarbejdernes arbejdsplads.
Således drager alle beboere fordel af egne køkkenfaciliteter.

Til de medsendte bilag/moderniseringsplanen, har vi følgende kommentarer:

SUD 113/2006 J.nr. 84/2006

Side 15 + 16 "Solstriben"

- Bostedet Solstriben består af to afdelinger/adresser.- Irlandsvej 41 og Tomatvej 1. Bostedet har 27 pladser og ikke 13 som angivet i bilaget.
Ombudsmandsrapporten omhandler begge afdelinger.
- Vi har intet imod at udvide antallet af pladser, men Irlandsvej 41 kan ikke umiddelbart modtage beboere fra Tomatvej 5, da disse beboere er meget forskellige fra beboerne på I 41.

Høringsprincipperne er forelagt relevante beboere, tilsendt nuværende pårønderåds medlemmer-samt uddelt til orientering hos bostedets SU medlemmer.

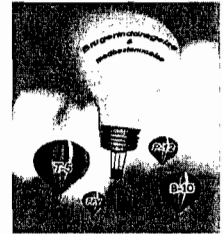
Med venlig hilsen

Mikael Neble Rasmussen
Beboerrepræsentant T1

Jan Nilsson
Formand for pårønderåd

Karin Damhus
forstander

Bostedet Røde Mellevej
T - 5, P - 12, B - 10 & Følfodvej
Tomatvej 5, 2300 København S Tlf. 32 87 72 28

Høring af principper for modernisering af botilbud til handicappede

København den 3.5.2006

Socialforvaltningen
MR Handicap
Bernstorffsgade 17, 1
Att.: Kristen Wegeland
1592 København

Høring af principper for modernisering af botilbud til psykisk syge og handicappede.

Bostedet Røde Mellevej har d. 24. april 2006 afholdt møde med 12 forældre, pårørende og værger.

Vi har herefter følgende kommentarer til høringsprincipperne med udgangspunkt i den brugergruppe som vi repræsenterer.

Princip 1.	Enig, men ønsker fortrinsvis gennemførelse efter serviceloven.
Princip 2.	Enig. Yderligere kommentar vil være at de steder som trænger mest, kommer først. Det ville være ønskelig med en samlet moderniseringsplan for hele området.
Princip 3.	Vi ønsker små enheder med 4 beboer i hver enhed og med ca. 20 beboer i hvert botilbud. Ved andre målgrupper tages individuelle forbehold efter hvilke brugergrupper der tages udgangspunkt i.
Princip 4.	To - rums boliger er klart at foretrække.
Princip 5.	Enig.

Princip 6.

Enig.

Princip 7.

At der i udgangspunktet indrettes enten trinette eller et lille køkken.

Der kan måske være tilfælde hvor den enkelte ikke vil kunne profitere af dette. I disse tilfælde må det være brugeren, forældre/pårørende/værger og medarbejderne, som i samarbejde, på det enkelte tilbud træffer en beslutning om dette.

På Bostedets vegne

Mitzi Gustavsen
Forældrerepræsentant

/

Flemming Nielsen
Forstander

Bostedets medarbejder har efterfølgende tilsluttet sig denne, og er enig i kommentarerne.

**Københavns Kommune
Socialforvaltningen
Att: Kirsten Wegeland**

**DANSK
HANDICAP
FORBUND**

Hans Knudsens Plads 1A
2100 København Ø
tlf. 39 29 35 55
fax 39 29 39 48

dhf@dhf-net.dk
www.dhf-net.dk
Giro: 600-3435

Bilag 5, Høringssvar nr. 3, handicapområdet

København d.2.maj 2006.

Høring af principper for modernisering af botilbud til psykisk syge og handicappede

Dansk Handicap Forbund takker for at blive hørt!

I forbindelse med principper for modernisering af botilbud for psykisk syge og handicappede, har vi følgende kommentarer til det udsendte høringsmateriale:

- 1) Det er anført, at opførelse af erstatningsboliger gennemføres delvist efter lov om almene boliger. Anlægsudgiften vil derfor være lav, men huslejudgiften for beboerne vil være større.

Det er afgørende for Dansk Handicap Forbund, at huslejen efter modernisering tilpasses, så en handicappet på førtidspension ikke udsættes for markante huslejestigninger.

- 4) Det beskrives, at der vil være tale om etablering af en kombination af et-rumsboliger og to-rumsboliger.

Dansk Handicap Forbund er af den opfattelse, at en et-rumsbolig ikke er acceptabel. Som minimum bør der være to værelser, så beboeren har mulighed for at have et adskilt soveværelse.

- 5) Boligerne skal som minimum være 25m².

**DANSK
HANDICAP
FORBUND**

Vi mener, at 25m² er i underkantet af det acceptable. Det er et ufravigeligt krav, at der er plads til at eventuelle hjælpere skal kunne arbejde i hjemmet uden problemer jf. arbejdsmiljølovgivningen. Og samtidig med hjælpernes behov for arbejdsplads, bør der være plads nok, til at beboeren kan have plads til en rimelig mængde af egne møbler og nødvendige hjælpemidler.

6) Alle boliger skal have eget bad og toilet.

Dette princip hilser vi velkomment, og understreger, at dette princip under ingen omstændigheder må fraviges.

7) Kun i de boliger, hvor beboere kan drage fordel heraf, vil der blive indrettet køkken.

Selvom der er adgang til fælleskøkken, mener vi, at boligerne som minimum bør have et tekøkken til anretning af lette retter. Dette er en væsentlig del af oplevelsen af at have sit eget hjem, herunder mulighed for privatliv.

Med venlig hilsen

Landsformand

Jan Jørgensen

Københavns Kommune

Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen

KIW

MR. Handicap
Bernstorffsgade 17
1592 København V.

20.04.06
Modtaget

21. APR. 2006

Socialforvaltningen
MR Handicap

Høring af principper for modernisering af botilbud for handicappede.

Bostedet Griffenfeldt, Griffenfeldsgade 44. 2200 N. er beliggende på 3 sal i en bygning fra 1852 – det tidligere sct. Joseph hospital.

Bygningen beboes i dag bla. af socialcenter – socialpsykiatri – museum – børneins. og bostedet Griffenfeldt.

Bostedet repræsenterer socialforvaltningens botilbud efter servicelovens paragraf 92 i Københavns indre brokvarterer.

Bostedets 12 beboere har hver deres værelse. Beboerne deles om 4 badeværelser.

Bostedets beboere – pårørende – personale oplever, at beboerne føler sig trykkesamt udviser glæde og tilhørsforhold til bostedet.

På sigt vurderer personalet, at bostedets beliggenhed og ejendommens status, har sin berettigelse som bosted, med den "ånd" og charme den gamle bygning har.

Bostedet Griffenfeldt
Forstander
Ole Lidau

Bostedet Griffenfeldt
Sikkerhedsrep.
Laila G. Kristensen

Kirsten Wegeland

Fra: Børge Grevsen [grevsen@lions-kollegiet.dk]

Sendt: 28. april 2006 13:18

Til: Kirsten Wegeland

Emne: Høringssvar modernisering botilbud.

Kære Kirsten Wegeland

Lions Kollegiet kan tilslutte sig det fremsendte forslag, som bl.a. bygger på de principper der ligger til grund for Lions Kollegiets fremsendte ansøgning til SOF om modernisering/- og nybygning, - som har været drøftet i hele organisationen, herunder brugere og pårørende.

Høringssvaret har været drøftet i Lions Kollegiets brugerråd onsdag den 26 april 2006 og forslaget kan anbefalet til politisk godkendelse.

Vi håber moderniseringen af botilbudet på Lions Kollegiet bliver fremmet mest muligt.

mvh

Børge Grevsen

Kirsten Wegeland

Fra: Steen Alberts**Sendt:** 8. maj 2006 15:26**Til:** Kirsten Wegeland**Cc:** Wicki Kathe Christensen; Lone Sloth Larsen**Emne:** SV: Høring af principper for modernisering af botilbud til psykisk syge og handicappede

Kære Kirsten!

Vi har en tilbagemelding fra pårønderådets møde den 26.4:

Af pårønderådets udtalelse fremgår bl.a. følgende:

- Man efterspørger en langtidsprognose på udbedringen og moderniseringen, herunder udmelding af en forsøgsvis prioritering - samt hvor meget der er planlagt afsat.
- Man undrer sig over, at de 40 mio kr for -06 er brugt inden man høres.
- Man efterlyser en mulighed for at introducere lejelovskonceptet for brugerne af botilbud under Serviceloven i f. t. rettigheder og pligter.
- Man finder princippet om en kombination mellem 1-og 2-rums boliger i dele af den eskisterende boligmasse godt, og ligeledes den individuelle hensyntagen til beboere under Servicelovens botilbud, for hvem det ikke vil være realistisk at de selv kan tilberede mad.
- Man efterlyser helt konkret midler til solafskærmning af boligerne på JW, hvor der har været tale om temperaturer på op til 55 grader C i sommermånederne - og der er gjort opmærksom på dette tidligere.

mvh

Steen Alberts

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Kirsten Wegeland**Sendt:** 5. maj 2006 15:17**Til:** Torsten Jandrup; Tina Kejser; Michael Jørgensen; Gerda Haglund; Anne-Lisa Olsen; Steen Alberts; John Mühlerwirth; Inger Ruebman Quackenbush; Hanne Jensen; Helle Folke Pedersen; Ulla Koch; Mari-Ann Petersen; Lasse F. Steenland; Inge Merete Riis; Margaret Lodberg; Anne Damgaard; Lotte Daugaard; Lita Trantel**Emne:** VS: Høring af principper for modernisering af botilbud til psykisk syge og handicappede

Kære forstandere og ledere

For nogen tid siden sendte vi en høring ud vedr. modernisering af botilbud til psykisk syge og handicappede. Svarfristen var den 3. maj.

Der er desværre ikke kommet så mange høringssvar, som vi havde håbet. Vi vil derfor gerne benytte denne lejlighed til at minde jer om undersøgelsen og det vil glæde os meget, hvis der er flere af jer, der har lyst og kræfter til at bidrage med et høringssvar, samt inddrage beboere og pårørende.

Vi har sat en ny tidsfrist, der er tirsdag den 11. maj. I må meget gerne maile svaret herind til mig

Med venlig hilsen

Kirsten Wegeland

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Kirsten Wegeland**Sendt:** 7. april 2006 11:20**Til:** 'Grevsen@lions-kollegiet.dk'**Emne:** VS: Høring af principper for modernisering af botilbud til psykisk syge og handicappede

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Kirsten Wegeland

31-05-2006

Københavns Kommune

MR Handicap

Bernstorffsgade 17

1592 Kbh. V

Sendt som mail til HenrikStahl.Nielsen@sof.kk.dk og Kirsten.Wegeland@sof.kk.dk

31-05-2006

Høringssvar nr. 7 – øvrige høringssvar (bilag 5)

Høringssvar til principper for modernisering af botilbud til psykisk syge og handicappede.

Københavns Kommune, og dermed byen København, er en af Europas rigeste byer. Byen udbygges som aldrig før, og den øgede fokus på at have en ordentlig boligstandard, bør som en selvfølge, også kunne aflæses i tilbuddene til psykisk syge og handicappede.

Citat fra høringssvarbilaget: ”I alt er der på områderne psykisk syge og handicappede 1.080 boliger uden eget bad og toilet. Som det fremgår af nedenstående tabel svarer det til, at 3 ud af 4 boliger ikke har eget bad.”

LFS kan derfor kun være tilfreds med, at kommunen nu vil udarbejde en plan for udbygning, vedligeholdelse og renovering af botilbudene i fremtiden.

Om nye boliger skal bygges/moderniseres/renoveres efter serviceloven, er helt klart LFS grundholdning, da dette vil være en solidarisk handling overfor vore medborgere.

Vi er dog opmærksomme på, at presset for udbygning og modernisering pt. er så akut, at det lige nu og her, er nødvendigt at bruge almenboligloven som løftestang på en del af byggeriet.

Men hvis tempoet for moderniseringen fremover kun resulterer i 40 boliger om året, ja, så vil det tage ca. 30 år, at renovere de manglende 1080 umoderne boliger. Der må således efter vor opfattelse, udarbejdes en mere ambitiøs plan, som f.eks. over en 5 - årig periode, får gennemført den tiltrængte fornyelse på området.

Det er også LFS's opfattelse, at kommunen bør gribe muligheden, for at udarbejde en mere helhedsorienteret udviklingsplan på området, der i højere grad end det foreliggende grundlag, inddrager den nyeste viden om sammenhængen mellem de fysiske rammer (bolig-, beskæftigelses- og fritidsmiljø) og de pædagogiske behandlingsmæssige rammer og tilbud.

Den tidligere fokus på den sygdomsorienterede behandling – som de større centerinstitutioner er bygget til, er jo nu ved at blive afløst af et bredere og mere pædagogisk udviklingssyn (blandt andet udmøntet i recovery tænkningen), der nødvendigvis stiller andre krav til de fysiske rammer. I dag er de fysiske rammer, specielt de store centralinstitutioner til psykisk syge, således reelt med til at forhindre, at den nødvendige omstilling af

udviklingssynet, og dermed den nødvendige behandling og bistand til de psykisk syge, kan slå ordentligt igennem.

Det er derfor efter vores opfattelse nødvendigt, at moderniseringen af botilbuddene, reelt inddrager og ses i en sammenhæng med de behandlingsmæssige og pædagogiske tilbud, som der ønskes indført.

Vi skal derfor foreslå, at kommunen benytter lejligheden, til at få udarbejdet en mere sammenhængende udviklingsplan for området, med inddragelse af de forskellige aktører på området. Hensigten skulle være, at sikre at renoveringen og herved de fremtidige fysiske rammer, også tager udgangspunkt i det nye pædagogiske udviklingssyn, og indtænker såvel bolig-, beskæftigelses- og fritidsmæssige aspekter.

Det kunne foregå ved, at der etableres et udviklingsprojekt, hvor såvel fagkundska-ben(forskerne - arkitekter), de ansatte medarbejdere, beboerne, og de pårørende, blev inddraget i udformningen af en sammenhængende plan for udvikling af området.

Vi skal foreslå, at den sammenhængende plan afleveres til politisk behandling inden udgangen af året.

I forhold til de konkrete principper, har vi følgende bemærkninger:

Princip 1: Som nævnt mener LFS, at moderniseringen/opførelse af erstatningsbolig, bør foregå efter serviceloven. Vi er således tilfreds med, at dette også er hovedprincippet i planen.

Princip 2. og 3: LFS kan tilslutte sig, at de nye boenheder etableres som en kombination af store, mellemstore og mindre botilbud. Vi skal dog henvise til vort forslag om at etablere et udviklingsprojekt, således at også andre fysiske aspekter end antallet af boliger i et botilbud, medinddrages i principperne.

Det er også vor opfattelse, at det bør vurderes nærmere, om 20 boliger i et botilbud, er det rigtige minimum.

Princip 4: Er det hensigtsmæssigt med et-rums boliger? – jeg tror det er ok, men måske formulering om at de fleste bør være 2 rums.

Princip 5, 6 og 7: LFS kan tilslutte sig principperne.

Med venlig hilsen

Ulla Baggesgaard

Næstformand LFS

Høringssvar nr. 8, øvrige høringssvar (bilag 5)

Høringssvar vedrørende principper for modernisering af botilbud til psykisk syge og handicappede

---

1. Enig
2. Det er godt at der ikke kun lægges vægt på små steder, da der er nogle, der har bedst udbytte at være et større sted. Og herved vil det også være større mulighed for at tilgodese beboernes individuelle ønsker om bolig.
3. Man behøver vel ikke at sætte et minimum på 20 boliger de mindste steder.
Der kan vel godt være mindre steder, hvor så flere mindre steder hører sammen. Eks. 4 steder a 5 boliger, hvis det er sådan, man mener med minimum så enig.
Da der er mange beboer der vil have godt udbytte af at være helt små steder.
4. Enig
5. Enig
6. Enig
7. Der skal være trinette eller køkken i ALLE boliger. Da alle beboer kan drage fordel heraf. Ikke nødvendigvis ved selv at benytte det, det kunne være pårørende eller andre i beboerens netværk, der laver noget til beboeren.
Det kan også være motivations faktor til at komme i gang med at bruge et køkken, hvis man ikke nødvendigvis skal gøre det et fælles sted.

Med venlig hilsen

Nanny Bisp
faglig sekretær

Dato:
03.05.2006

Ref.:
NB/-

Social- og Sundhedsafdelingen
Godthåbsvej 15
2000 Frederiksberg

Telefon 4697 2191
Telefax 4697 2141

Giro 711-3838

E-mail
nan050@foa.dk
sosu@foa.dk

www.foa.dk/sosu

9.

Kirsten Wegeland

Fra: AnneKjaergaardDanielsen@dsr.dk**Sendt:** 2. maj 2006 12:39**Til:** Henrik Stahl Nielsen; Kirsten Wegeland**Emne:** Høring af principper for modernisering af botilbud til psykisk syge og handicappede

Kære Henrik Stahl Nielsen og Kirsten Wegeland

Hermed Dansk Sygeplejeråds svar i forbindelse med høring af principper for modernisering af botilbud til psykisk syge og handicappede.

Venlig hilsen

Anne Kjærgaard Danielsen

Konsulent

Direkte tlf.nr.: 46 95 42 16

mailto: AnneKjaergaardDanielsen@dsr.dk

Dansk Sygeplejeråd

Sankt Annæ Plads 30

1250 København K

33 15 15 55

www.dsr.dk

dsr@dsr.dk

(See attached file: ISOCXT~1.TIF)

Til Socialudvalget

Høring om principper for modernisering af botilbud til psykisk syge og handicappede

Med brev 6. april 2006 fra Socialforvaltningen er ældrerådene anmodet om en udtalelse om en medsendt indstilling om "Principper for modernisering af botilbud til psykisk syge og handicappede".

Ældrerådernes Boligudvalg har drøftet sagen og rådene skal, på baggrund af indhentede oplysninger fra bl. a. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, udtale følgende:

Man er meget tilfredse med, at der nu er skabt muligheder for en stærkt tiltrængt forbedring på dette store område.

Man har noteret sig, at forslaget også kan komme til at omfatte hidtidige ældreboliger.

I denne forbindelse bemærkes, at rådene tidligere har udtalt ikke at have bemærkninger til, at sådanne boliger i et vist begrænset omfang overgår til andre boligformål.

Man lægger betydelig vægt på, at det sikres, at der ikke opstår u hensigtsmæssige forhold mellem de nye beboere og de nuværende beboere i nærliggende ældreboligbebyggelser, hvilket tidligere har givet anledning til betydelige problemer.

Daværende borgmester Bo Asmus Kjeldgaard lovede i sin tid ved et møde med ældrerådsformændene, at der ville blive taget sådanne forholdsregler, at tidligere tiders uheldige sammenblandinger undgås, og ældrerådene går ud fra, at de aftaler, der i sin tid blev indgået vedrørende dette, fortsat står ved magt.

Man har endvidere noteret sig, at de, der bor i de ældreboliger, der er omfattet af forslaget, kan blive boende, med de eventuelle ulemper dette måtte medføre, eller de vil blive tilbudt en anden bolig, hvis de ønsker det, herunder et tilbud om afholdelse af de nødvendige flytteudgifter m.v.

Rådene er i øvrigt betænkelige ved den del af forslaget, der vedrører ombygning til ét-rums boliger, da man ikke anser sådanne for fremtidssikrede. Det må i givet fald være en betingelse, at en opdeling af sådanne boliger vil kunne gennemføres ved hjælp af lette skillevægge.

Ældrerådernes Formandsgruppe har ikke herudover bemærkninger til indstillingen.

Der henvises i øvrigt til de udtalelser, de enkelte ældreråd måtte fremkomme med.

Med venlig hilsen

Frank Hansen

Bent Johansen
Fmd. for Boligudvalget

MR Handicap
Socialforvaltningen
Københavns Kommune

Dato: 5-5-2006

Sagsnr.: 296895

Dok.nr.: 1839789

Høringssvar nr. 11 – øvrige høringssvar (bilag 5)

Høringssvar fra Det Sociale Brugerråd

Det Sociale Brugerråd har med tak modtaget Socialforvaltningens indstilling vedrørende Moderniseringsplanen.

Indstillingen har været drøftet telefonisk, og jeg kan herefter udtale:

- At brugerrådet er af den opfattelse, at det er meget hensigtsmæssigt at få fastlagt principperne for den fremtidige standard for boliger til psykisk syge.
- At brugerrådet er af den overbevisning, at alle bør have ret til minimum en torumslejlighed med eget køkken og toilet.

Vi mener, at dette også gælder den gruppe psykisk syge, som i perioder måske er for dårlige til at udnytte lejligheden. Dette fænomen vil i langt de fleste tilfælde være af midlertidig karakter. Derfor vil det efter vor opfattelse blive helt umuligt at administrere en ordning med etrumslejligheder til denne gruppe på retfærdig vis.

- Brugerrådet har ikke forudsætninger for at tage stilling til de tekniske spørgsmål vedrørende den lovgivning, hvorefter boligerne skal bygges.

Med venlig hilsen

Jørgen Eckmann

BILAG 6

Høringssvar nr. 1. psykisk sygeområdet (bilag 6)

Høringssvar vedrørende "Principper for modernisering af botilbud til psykisk syge og handicappede".

Centerchef Jesper Holbæk indledte med at orientere om baggrunden for høringen, hvorefter de enkelte principper blev gennemgået og diskuteret enkeltvis.

1. "At en modernisering af eksisterende boliger gennemføres efter serviceloven, mens opførelse af erstatningsboliger gennemføres delvist efter serviceloven og delvist efter lov om almene boliger."

Der var generel enighed om, at forskellighed i botilbudene var positivt for den enkelte, da alle har forskellige behov.

2. "At de moderniserede botilbud etableres som en kombination af store, mellemstore og mindre botilbud."

En beboerrepræsentant gav udtryk for at småt er godt, da det giver mere fællesskabsfølelse og et godt miljø.

En anden beboerrådsrepræsentant fremhævede, at der ved helt små enheder ikke på samme måde vil være mulighed for at oprette et aktivitetscenter og andre forskellige tilbud. Beboerrådet var enige om, at behov kan være forskellige og at det derfor var et godt forslag.

3. "At botilbudene som minimum består af ca. 20 boliger."

En beboerrådsrepræsentant gav udtryk for, at det var hans opfattelse, at det væsentligste var at skabe en god kemi i det enkelte botilbud, og ikke så meget hvor stort det var. En anden beboerrådsrepræsentant mente at det var passende med 20 boliger.

4. "At de moderniserede botilbud kommer til at rumme en kombination af større et-rumsboliger og to-rumsboliger."

Der var enighed om, at det er et godt forslag fordi alle har forskellige ønsker til botilbudene.

5. "At boligerne som udgangspunkt bliver på minimum 25 m2 (netto)."

En beboerrådsrepræsentant fandt det væsentligt, at boligen var til at betale for den enkelte beboer, men var klar over, det er meget individuelt, hvad man som beboer er i stand til at betale.

Der var enighed om, at størrelsen på værelset ikke er så væsentlig.

6. "At alle moderniserede boliger skal have eget bad og toilet."

Der var stor tilslutning og enighed omkring dette princip i beboerrådet.

7. "At kun hos de beboer, der kan drage fordel heraf, indrettes der trinette eller egentligt køkken. Dog indrettes der køkken eller installation hertil i alle almenboliger."

En beboerrådsrepræsentant gav udtryk for, at det var hans holdning, at alle beboere bør have et køkken eller tekøkken, til når man for eksempel får gæster. En anden beboerrådsrepræsentant erklærer sig enig heri.

Der er generel enighed i beboerrådet om, at køkken eller tekøkken, ikke kun er for nogle få, men for alle.

Høringssvar nr. 2 – psykisk sygeområdet (bilag 6)

Dette høringssvar er afgivet ved ekstraordinært Centerrådsmøde, afholdt den 28. april 2006 på Sundbygård. I Centerrådsmødet deltog 2 medarbejderrepræsentanter, 3 pårørenderepræsentanter samt 1 beboerrepræsentant.

Indledningsvis ønsker Centerrådet at understrege, at det findes meget positivt, at der nu er taget hul på processen omkring moderniseringen af botilbudene til psykisk syge, og at der er lagt en plan for det videre forløb.

Det er positivt, at Centerrådet har fået mulighed for at udtale sig om forløbet.

Det er Centerrådets store ønske, at processen bliver prioriteret og gennemført så hurtigt som muligt, idet der er tale om et ganske forsømt område, med en stor bygningsmæssig udfordring.

1; "At en modernisering af eksisterende boliger gennemføres efter serviceloven, mens opførelse af erstatningsboliger gennemføres delvist efter serviceloven og delvist efter lov om almene boliger."

Pårørenderepræsentanterne er af den holdning, at boliger mest hensigtsmæssigt moderniseres og opføres efter lov om almene boliger, da dette giver en bedre retssikkerhed for den enkelte beboer, i form af bindende lejekontrakt og en omfattelse af de generelle regler om opsigelsesbeskyttelse.

Medarbejderrepræsentanterne er af den holdning, at nogle hensyn bedst vil kunne håndteres under serviceloven, og at det derfor vil være en fordel, at modernisering og opførelse af boliger sker både efter serviceloven og lov om almene boliger. På denne måde opnås mest mulig fleksibilitet i forhold til at opfylde den enkelte beboers behov og ønsker til boform. Medarbejderrepræsentanterne finder dog princippet svært gennemskueligt, hvorfor gruppen har vanskeligt ved at fastlægge de eksakte konsekvenser af lovvalget.

2; "At de moderniserede botilbud etableres som en kombination af store, mellemstore og mindre botilbud."

Der er enighed om, at der savnes en definition af, hvad der menes med store, mellemstore og mindre botilbud, og at dette gør det vanskeligt at udarbejde høringssvaret til dette princip.

Pårørenderepræsentanterne foretrækker mellemstore og mindre botilbud, og ønsker på sigt, en afskaffelse af de store botilbud som eksisterer i dag.

Det er medarbejderrepræsentanternes opfattelse, at nogle beboere efterspørger den anonymitet som kan opnås ved at bo i store botilbud. Endvidere muliggør de store botilbud en række aktivitetstilbud, som ikke er mulige i mindre enheder. Medarbejderrepræsentanterne finder derfor forskelligheden hensigtsmæssig, således at der er mulighed for at vælge den boform, der er bedst for den enkelte.

Endvidere påpeger medarbejderrepræsentanterne, at der i dag er visse driftsmæssige fordele ved at drive store bocentre, hvorfor det vil være nødvendigt med flere økonomiske midler, hvis drift af mindre enheder ikke skal ende med en kvalitetsforringelse.

3; "At botilbudene som minimum består af ca. 20 boliger."

Pårørenderepræsentanterne er enige i dette princip, men understreger, at det næppe er hensigtsmæssigt med mindre enheder end 20 boliger, idet dette kan frygtes at gå ud over ressourcerne i botilbudene.

Medarbejderrepræsentanterne mener ikke, at det er hensigtsmæssigt at fastsætte antal boliger pr. botilbud, hverken som minimum eller maksimum. Endvidere vil det være en fordel at bevare forskelligheden i botilbudene, således at den enkelte har mulighed for at vælge.

4; "At de moderniserede botilbud kommer til at rumme en kombination af større et-rumsboliger og to-rumsboliger."

Det er pårørenderepræsentanternes holdning, at alle bør have en to-rumsbolig, med en udformning så tæt på en almindelig lejlighed som muligt. Dette begrundes dels i signalværdien overfor besøgende, dels i at der er større mulighed for at socialt liv, hvis der er mere plads, dels i ønsket om et bedre indeklima fordi der bliver mulighed for eksempelvis et røgfrit sovemiljø. Dette finder pårørenderepræsentanterne især vigtigt i relation til de svagere beboere, som har sværere ved at gå ud.

Medarbejderrepræsentanterne foretrækker fleksibiliteten, således at beboerne har mulighed for at foretage et valg.

Beboerrepræsentanten erklærer sig enig i pårørenderepræsentanternes høringssvar.

5; "At boligerne som udgangspunkt bliver på minimum 25 m2 (netto)."

Pårørenderepræsentanterne finder, som en følge af deres svar til princip 4, at 25 m2 er for småt, idet der ikke er mulighed for at etablere en rimelig to-rumsbolig indenfor dette areal. Repræsentanterne mener, at en bolig skal have en sådan størrelse, at der kan etableres en rimelig to-rumsbolig.

Medarbejderrepræsentanterne mener, at 25 m2 må være et absolut minimum, men er af den opfattelse, at nogle beboere foretrækker mindre værelser, idet disse er lettere for den enkelte at overskue.

6; "At alle moderniserede boliger skal have eget bad og toilet."

Der er enighed i Centerrådet om dette princip.

7; "At kun hos de beboere, der kan drage fordel heraf, indrettes der trinette eller egentligt køkken. Dog indrettes der køkken eller installation hertil i alle almenboliger."

Der er enighed i Centerrådet om, at alle boliger bør indrettes med køkken. Dette er den eneste mulighed, som den enkelte har for at lære at anvende dette, ligesom besøgende vil have mulighed for at hjælpe med madlavning osv.

Pårørenderepræsentanterne i
Sundbygårds Centerråd
v/Annette Gertung
Østre Allé 49
4800 Nykøbing F.

Nykøbing F. den 30. april 2006

Sundbygård
Att.: Bente Møllmann
Røde Mellevej 52
2300 København S.

Høringssvar nr. 3, psykisk sygeområdet (bilag 6)

Vedr.: Høring af principper for modernisering af botilbud til psykisk syge og handicappede

Vi har med brev af 10. april 2006 fra Sundbygård modtaget Socialforvaltningens principper for modernisering af botilbud til psykisk syge og handicappede til høring.

Principperne har været drøftet på et ekstraordinært møde i Centerrådet den 28. april.

Efter aftale på mødet fremsender vi vores bemærkninger til de ovenfor nævnte principper.

Vores besvarelse vedrører udelukkende principper for modernisering af botilbud til psykisk syge.

Indledningsvis skal vi bemærke at vi ser med stor glæde og tilfredshed på at der fra Socialudvalgets side foreligger en indstilling om at modernisering og erstatning af store bocentre med mindre boenheder nu påbegyndes. Vi så dog gerne at det skete med større hast end skitseret.

Vi er nemlig af den opfattelse at de nuværende boligforhold for psykisk syge i Københavns Kommune generelt set er uacceptable. Kommunen har placeret flest muligt billigt muligt og på mindst mulig plads.

Botilbuddene er placeret i bygninger der ikke mere kan bruges til plejehjem eller andre formål. De 842 boliger er fordelt på 1 mindre og 5 store bocentre. Udgiften pr. plads pr. år er 438.000 kr. Det er 100.000 kr. mindre end gennemsnittet i øvrigt på landsplan (Amtsrådsforeningen). Mange af boligerne er på kun 12 m² og med bad/toilet sammen med 4-5 andre. Kun 19 % af boligerne har eget bad/toilet. Maden indtages i store fælles spisestuer.

Til sammenligning er der til øvrige handicapgrupper i kommunen 603 boliger fordelt på 26 bocentre, og 35 % af disse boliger har eget bad/toilet i følge det fremsendte materiale.

Psykisk syge har altså den laveste placering i hierarkiet med hensyn til boliger.

Til de enkelte principper for modernisering af botilbuddene har vi følgende bemærkninger:

Princip 1: Modernisering af eksisterende boliger gennemføres efter serviceloven, mens opførelse af erstatningsboliger gennemføres delvist efter serviceloven og delvist efter lov om almene boliger

Vi er af den opfattelse at alle erstatningsboliger bør være 2-rumsboliger med et rum til at sove i og et rum til ophold og med eget bad/toilet og køkken.

Det udarbejdede forslag vil så vidt ses alene medføre at 172 af de 842 boliger til psykisk syge, svarende til 20 % af boligerne, bliver almene boliger.

Vi er imidlertid af den opfattelse at alle boliger til psykisk syge af hensyn til deres retssikkerhed bør være almene boliger.

Boformer efter serviceloven er ikke omfattet af lejelovgivningen jvf. servicelovens § 96. Dette medfører at beboeren ikke får en lejekontrakt og ikke er omfattet af lejelovgivningens regler om uopsigelighed, bytteret m.v. Ved opførelse af boliger efter serviceloven stilles der heller ikke hverken kvantitets- eller kvalitetskrav.

Det har i sagsmaterialet været anført at pensionister efter den nye pensionslov fra 2003 har vanskeligere økonomisk kår end andre pensionister. De kan derfor få problemer med at betale huslejen i en almen bolig.

Der vil komme flere og flere pensionister efter den nye pensionslov og kravet om en almen bolig vil nok være stigende. Det foreslås derfor at kommunen prøver at finde en økonomisk løsning på problemet i form af boligstøtte m.v.

Sagsmaterialet giver desuden indtryk af at kommunen af hensyn til indtægten fra beboernes servicebetaling foretrækker boliger efter serviceloven. Vi finder det uskønt hvis kommunen spekulerer i en indtægt, som man ikke yder noget til gengæld for. Det bliver ikke kønnere af at det kun er pensionister på mellemste og højeste pension efter den gamle pensionslov, der skal betale servicebetaling, mens ingen andre skal.

Det har endvidere været anført i sagsmaterialet at 30-50 % af de psykisk syge er misbrugere og prioriterer misbrug højere end boligforhold.

Vi foreslår dette problem afhjulpet ved at kommunen forstærker og intensiverer sin indsats med afvænnning af misbrugerne og i den forbindelse giver dem adgang til de samme tilbud om afvænnning, som den øvrige del af befolkningen har.

Princip 2: De moderniserede botilbud etableres som en kombination af store, mellemstore og mindre tilbud.

Efter vores opfattelse bør de store botilbud på længere sigt helt forsvinde.

Selvom antallet af boliger på de store botilbud reduceres, vil der stadig være mange boliger tilbage.

Jo flere boliger der er på et botilbud, jo mere "institution" og jo mindre "hjem" bliver der over det. Institutioner har det med at lukke af for omverdenen og være sig selv nok. Og beboere på store botilbud har vanskeligere ved at blive integreret i det omliggende samfund.

Ekspert på psykiatriområdet har i øvrigt også udtalt at botilbud med ca. 20 boliger vil være bedst for psykisk syge.

Princip 3: Botilbuddene består som minimum af ca. 20 boliger.

Vi er enige i dette princip med det forbehold vi anfører under princip 2 om at de store botilbud på længere sigt helt bør forsvinde.

Princip 4: De moderniserede botilbud kommer til at rumme en kombination af større et-rumsboliger og to-rumsboliger.

Vi er af den opfattelse at alle boliger bør være to-rumsboliger med et rum til at sove i og et rum til ophold.

Princip 5: Boligerne bliver som udgangspunkt på minimum 25 m² (netto).

Vi er af den opfattelse at alle boliger bør være så store at der kan være 2 rum, nemlig et til at sove i og et til ophold.

Det er anført i sagsmaterialet at nogle beboere ikke vil kunne overskue en større bolig. Vi mener at dette problem kan afhjælpes ved at beboeren i dagligdagen i enhver henseende får den hjælp og pleje samt hjælp og støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet, som den pågældende har behov for og ret til i henhold til serviceloven

Princip 6: Alle moderniserede boliger skal have eget bad og toilet.

Vi er enige i dette princip.

Princip 7: Kun hos de beboere, der kan drage fordel heraf, indrettes der trinette eller egentligt køkken. Dog indrettes der køkken eller installation hertil i alle almenboliger.

Vi er af den opfattelse at alle boliger bør indrettes med trinette eller egentligt køkken.

Mange psykisk syge veksler mellem gode perioder, hvor de kan klare en masse, og dårligere perioder. Trinette eller køkken giver også beboeren mulighed for at modtage besøg under mere private former.

Venlig hilsen

Annette Gertung Ellinor Palm Pedersen Charlotte Strandgaard

Pårørenderepræsentanter i
Sundbygårds Centerråd

Til
MR Voksne/psykisk syge
Att // Anders Kirshhoff og Henrik Stahl Nielsen
Bernstorffsgade 17
1592 København V

3. maj 2006

Høringssvar nr. 4- psykisk sygeområdet (bilag 6)

Høringssvar fra Hedelund vedr. modernisering

Hedelunds Beboerråd, Lederforum og Centerrådsmedlemmer har drøftet de 7 principper for modernisering af botilbud for sindslidende, som Socialudvalget har sendt i høring og er kommet frem til følgende kommentarer :

1. At en modernisering af eksisterende boliger gennemføres efter serviceloven, mens opførelse af erstatningsboliger gennemføres delvist efter serviceloven og delvist efter lov om almene boliger.

Hvad forstås der ved erstatningsboliger ?

Hvad betyder det at "*boliger gennemføres efter serviceloven*" ?

---

2. At de moderniserede botilbud etableres som en kombination af store, mellemstore og mindre botilbud.

Hvorledes tænkes dette etableret ? Hvad er omfanget af de forskellige botilbud : store, mellemstore, mindre tilbud ? Det har betydning for hvordan de vil fungere - afhængig af antal beboere i de forskellige enheder. En bred vifte af forskellige tilbud vil være at foretrække.

---

3. At botilbuddene som minimum består af ca. 20 boliger.

Her bør stå: Botilbuddet består maksimalt af 4 - 8 boliger. Desuden bør der stå, at der højest skal bo 4 - 6 beboere sammen i hver boenhed (bofællesskab), men at de godt kan være etableret sammen med andre - dog max. 5 bofællesskaber med hver 4 - 6 beboere - i f.eks. et bocenter.

---

4. At de moderniserede botilbud kommer til at rumme en kombination af større et-rumsboliger og to-rumsboliger.

Tilføjes : med eget toilet/bad og køkken i alle typer boliger - også selvom det står under pkt.6.

---

5. At boligerne som udgangspunkt bliver på minimum 25 m2 (netto)

Boligerne bliver på minimum 50 m2 eller hvad der svarer til gennemsnittet for danske 1 værelseslejligheder.

Det skal præciseres i princip 5 at fællesområder ikke indgår i denne beregning.

---

6. At alle moderniserede boliger skal have eget bad og toilet.

Ikke kun moderniserede, men også nyetablerede boliger skal have eget bad og toilet.

---

7. At kun hos de beboere, der kan drage fordel heraf, indrettes der trinette eller egentlig køkken. Dog indrettes der køkken eller installation i alle almenboliger.

Bør udgå - da det ikke er relevant hvis punkterne 1 - 6 gennemføres.

Mere generelt :

A. Der efterlyses principper for fællesarealer, - steder hvor beboere kan mødes på lige vilkår, fælles dagligstuer og fælles køkkener – der er stort ønske blandt beboerne om at disse fællesområder bibeholdes/etableres.

B. Det ønskes præciseret at der ved modernisering og nyetablering skal tages hensyn til ønsket om at have et privatliv. Dette kan imødekommes ved at boligerne får egen indgang og at indsyn i boligen fra andre boliger/udefra skal begrænses.

C. Der ønskes principformulering af fremtidsperspektiverne vedr. det faktum at den største del af Københavns Kommunes botilbud for voksne med sindslidelser er beliggende udenfor kommunegrænsen.

D. Der henvises til Hedelunds Boligkommissions statusrapport, hvor der i juni 2004 blandt andet blev foretaget en spørgeskemaundersøgelse blandt de 170 beboere.

Venlig hilsen

Anne Biener
bocenterchef

Bocentret Hedelund

Hedelunden 21
2670 Greve

Telefon
43 95 81 00

Direkte telefon
43 95 81 05

Telefax
43 69 12 05

Høringssvar nr. 5 – psykisk sygeområdet (bilag 6)

Vedr.: Høring af principper for modernisering af botilbud til psykisk syge og handicappede.

Høringssvar fra bestyrelsen i støtteforeningen for Thorupgården

Bestyrelsen bifalder de anførte principper og har følgende kommentarer.

Det er velkomment og påkrævet, at der er afsat midler til et kvalitetsløft af det samlede botilbud til psykisk syge og handicappede.

Det afsatte beløb forekommer meget lille set i relation til det store behov for flere boliger og for modernisering af de eksisterende boliger.

Der henvises bl.a. til beregningen af konsekvensen af bevilling på 40 mill. kr. på en 30-års periode, som forekommer helt uacceptabel.

Bestyrelsen peger på nødvendigheden af at udbygge nuanceret. Det er efter bestyrelsens opfattelse væsentligt at kunne tilbyde boliger i større botilbud med mange faciliteter og ressourcer såvel som boliger i mindre enheder, der har større lighed med det almindelige boligmarked.

Kravene til boligen vil variere i forhold til beboerens personlige situation. Derfor er der behov for boliger, som matcher forskellige behov for at understøtte den enkelte persons udvikling.

Gert Nørgaard Madsen
Formand
25.04.2006

Høringssvar nr. 6 – psykisk sygeområdet (bilag 6)

Vedr.: Høring af principper for modernisering af botilbud til psykisk syge og handicappede.

Høringssvar fra beboerrådet på Thorupgården

Beboerrådet hæfter sig i moderniseringsplanen specielt ved oplysningen om, at 81% af boligerne (686 boliger) til psykisk syge mennesker er uden bad og toilet.

Dette er efter beboerrådets mening helt uacceptabelt.

40 mill. kr. rækker ikke langt til forbedringen af disse forhold. Endvidere er beløbet et engangsbeløb uden sikkerhed for, at der bliver fulgt op med yderligere økonomi i de kommende år.

Der er efter beboerrådets opfattelse behov for langt større beløb i en styret udvikling over en kort årrække for at modernisere botilbuddene for psykisk syge, som er den gruppe, der generelt har de ringeste boliger.

Thorupgården er en undtagelse fra dette, hvilket beboerrådet påskønner.

Beboerrådet
Thorupgården
Thorupsgade 8
2200 København N

03.05.2006

7

Kirsten Wegeland

Fra: Ingelise Olsen
Sendt: 8. maj 2006 10:29
Til: Henrik Stahl Nielsen
Emne: SV: Høring af principper for modernisering af botilbud

Kære Henrik

Det er med stor beklagelse at vi ikke har sendt høringssvaret til dig, men vi har drøftet det, og brugerne på Sundbyhus og Sct annæ Hjem har ingen bemærkninger til principperne, udover det princip om at botilbuddene som minium består af 20 boliger, -- kan det få nogen betydning for Sundbyhus, der jo kun har 19 boliger ??

Med venlig hilsen
Inge Lise Olsen

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Henrik Stahl Nielsen
Sendt: 5. maj 2006 11:35
Til: Anni Jørgensen; Birger Jacobsen; Ingelise Olsen; 'samy visvanathan'
Cc: Bessie Hejselbak; Helga Larsen; Kim Støvring
Emne: SV: Høring af principper for modernisering af botilbud
Prioritet: Høj

Kære alle

Jf tidligere fremsendt materialer om høring af principper for modernisering af botilbud, kan jeg ikke se at have modtaget høringsvar fra Jer. Vil I give en tilbagemelding hertil senest med udgangen af tirsdag d. 9. maj.

Med venlig hilsen

Henrik Stahl Nielsen
Chefkonsulent
KØBENHAVNS KOMMUNE
Socialforvaltningen
Kontoret for voksne med særlige behov
Bernstorffsgade 17
1592 København V.
Telefon: 3317 3653 Fax: 3317 3260
E-mail: henrikstahl.nielsen@sof.kk.dk

Fra: Henrik Stahl Nielsen
Sendt: 7. april 2006 10:57
Til: Anne Biener; Anni Jørgensen; Birger Jacobsen; Britta Gerd Hansen; Ingelise Olsen; Jesper Holbæk; samy visvanathan; Susanne Søndergård
Cc: Bessie Hejselbak; Ghita Østenby; Helga Larsen; Kim Støvring; Mie Nicolaisen; Ulla Jørgensen
Emne: Høring af principper for modernisering af botilbud
Prioritet: Høj

Kære forstandere, bocenterchefer og souschefer

Dags dato udsender forvaltningen moderniseringsplanen på bocenter/botilbudsområdet på psykisk syge og handicapområdet til høring. Høringsparterne er beboere (råd), brugere og pårørende organisationer, samt de faglige organisationer med CC til jer. Materialet fremsendes som almindelig post.

I bedes i den sammenhæng sørge for at:

- Facilitere beboere - og pårørende i det omfang der er behov for hjælp til evt. afholdelse af

KØBENHAVNS KOMMUNE
Socialforvaltningen

Socialforvaltningen
Kontoret for voksne med særlige behov
Att.: chefkonsulent Henrik Stahl Nielsen
Bernstorffsgade 17
1592 København V

Dato:
26. april 2006

Journalnr.
-

/BB

Svar på høring vedrørende principper for modernisering af botilbud, psykisk syge – journal nr. 296895

Bostedsrådet på Stubberupgård har dags dato afholdt ekstraordinært møde på baggrund af Socialforvaltningens brev af 6. april 2006 vedrørende høring af principper for modernisering af botilbud til psykisk syge og handicappede.

Bostedsrådet godkender nedenstående principper under forudsætning af, at alle nuværende beboere kan blive boende på Stubberupgård.

1. **At en modernisering af eksisterende boliger gennemføres efter serviceloven, mens opførelse af erstatningsboliger gennemføres delvist efter serviceloven og delvist efter lov om almen-nyttige boliger.**
Bostedsrådet tilslutter sig forslaget.
2. **At de moderniserede botilbud etableres som en kombination af store, mellemstore og mindre botilbud.**
Bostedsrådet tilslutter sig små og mellemstore botilbud og fraråder de store botilbud.
3. **At botilbuddene som minimum består af ca. 20 boliger**
Bostedsrådet tilslutter sig forslaget.
4. **At de moderniserede botilbud kommer til at rumme en kombination af større et-rumsboliger og to-rumsboliger.**
Bostedsrådet tilslutter sig forslaget.
5. **At boligerne som udgangspunkt bliver på minimum 25 m² (netto)**
Bostedsrådet tilslutter sig forslaget, såfremt det drejer sig om 1-rums boliger.

Bostedet Stubberupgård

Stubberupvej 4
4140 Borup

Telefon
57 56 16 61

Telefax
57 52 11 13

Direkte telefon
57 56 16 61

E-mail
G290@sof.kk.dk

EAN nummer
5798009680655

www.Stubberupgaard.dk

6. **At alle moderniserede boliger skal have eget bad og toilet**
Bostedsrådet tilslutter sig forslaget.

7. **At kun hos de beboere, der kan drage fordel heraf, indrettes der trinette eller egentligt køkken. Dog indrettes der køkken eller installation hertil i alle almenboliger.**
Bostedsrådet tilslutter sig forslaget.

Med venlig hilsen

Birthe Nicolaisen
Bostedsrådets formand

Høringssvar nr. 9, psykisk sygeområdet (bilag 6)

Socialforvaltningen
Kontoret for voksne med særlige behov
Att.: Chefkonsulent Henrik Stahl Nielsen
Københavns kommune
Bernstorffsgade 17
1562 København V.

Dato:
25.april 2006.

Journalnr:
Høring, modernisering

/S.Sø

Svar på Høring vedr. principper for modernisering af botilbud, psykisk syge.

Socialudvalget har i Københavns kommune marts 2006 tiltrådt en række principper for, hvorledes en modernisering af botilbud for psykisk syge og handicappede anbefales gennemført. Disse principper er sendt til høring i beboerråd.

På Stubberupgård har principperne været drøftet på boenhedernes husmøder og på baggrund af disse besvarelser har beboerrådet blevet enige om følgende svar på høring.

Beboerrådets forudsætning:

Det er magtpåliggende for beboerrådet at fremføre, at deres svar på høring forudsætter, at **alle** beboere på Stubberupgård kan blive boende. Beboerne på Stubberupgård vil gerne have sikkerhed for, at de ikke bliver flyttet fra Stubberupgård, og at de ved afgivelse af svar på høring ikke ”saver vores egen gren over, som vi selv sidder på ” citat beboer.

Ad.1. Beboerrådet tilslutter sig principperne ved, at modernisering af eksisterende boliger gennemføres efter serviceloven, men opførelse af erstatningsboliger gennemføres delvis efter serviceloven og delvis efter lov om almenboliger.

Ad.2. Beboerrådet tilkendegiver, at det er o.k. at der er såvel store, mellemstore og små botilbud. Beboerrådet ønsker, at Stubberupgård bevarer 42 boliger, da det er en god størrelse at leve i.

Ad.3. Beboerrådet vurderer det kan være o.k. at nogle personer ønsker at bo et sted med minimum 20 boliger. Beboerne på Stubberupgård ønsker selv minimum 42.

Ad.4. Beboerrådet tilslutter sig der bliver en kombination af større et rums boliger og to rumsboliger.

Ad. 5 Tilslutter sig at boligerne bliver minimum 25 m2.

Ad.6. Beboerrådet vil se frem til at alle boliger skal have eget toilet og bad.

Ad 7. Beboerrådet tilkendegiver at det kun er de beboere, der kan drage fordel heraf, indrettes der trinette eller egentligt køkken. Dog indrettes der køkken eller installation hertil i alle almenboliger. Beboerne er usikre på, hvem der skal vurdere om de kan drage fordel af trinette eller køkken.

Beboerrådet finder principperne for modernisering meget spændende og mener det vil være dejligt med enten 2 – rumsboliger eller blot en større bolig med eget bad og toilet.

Beboerrådet vil gerne foreslå, at Københavns kommune i forbindelse med modernisering, bygger nogle boliger på Stubberupgårds grund. Det kan være et - rums boliger med eget bad og toilet, som to- rums boliger. Eksisterende boliger kan moderniseres. Derved vil Stubberupgård kunne bevare eksisterende størrelse og ingen beboere skal fraflytte. Beboerne ønsker ikke at flytte tilbage til København og ønsker at blive boende i nuværende nærmiljø.

Venlig hilsen

Flemming Skov
Beboerrådsformand.

Bostedet Stubberupgård

Stubberupvej 4
4140 Borup

Telefon
57 56 16 61

Telefax
57 52 11 13

Direkte telefon
57 56 1662

E-mail
Susanne.sondergard@sof.kk.dk

EAN nummer
5798009680655

www.Stubberupgaard.dk

Høringssvar nr. 10 – psykisk sygeområdet (bilag 6)

Annette Gertung, Charlotte Strandgaard
Lisbet Jørgensen og Ellinor Palm Pedersen
v/Annette Gertung
Østre Allé 49
4800 Nykøbing F.

Nykøbing F. den 3. maj 2006

MR - Handicap
Bernstorffsgade 17
1592 København V.

Kommunens Sagsnr.: 296895

Vedr.: Høring af principper for modernisering af botilbud til psykisk syge og handicappede

Undertegnede, som alle er medlemmer af Dialogforum på Psykiatriområdet, repræsenterer henholdsvis centerråd og Sind, København.

Vi har med Socialforvaltningens brev 6. april 2006 modtaget ”principper for modernisering af botilbud til psykisk syge og handicappede” til høring.

Vores besvarelse vedrører udelukkende principper for modernisering af botilbud til psykisk syge.

Indledningsvis skal vi bemærke at vi ser med stor glæde og tilfredshed på at der fra Socialudvalgets side foreligger en indstilling om at modernisering og erstatning af store bocentre med mindre boenheder nu påbegyndes. Vi så dog gerne at det skete med større hast end skitseret.

Vi er nemlig af den opfattelse at de nuværende boligforhold for psykisk syge i Københavns Kommune generelt set er uacceptable. Kommunen har placeret flest muligt billigt muligt og på mindst mulig plads.

Botilbuddene er placeret i bygninger der ikke mere kan bruges til plejehjem eller andre formål. De 842 boliger er fordelt på 1 mindre og 5 store bocentre. Udgiften pr. plads pr. år er 438.000 kr. Det er 100.000 kr. mindre end gennemsnittet i øvrigt på landsplan (Amtsrådsforeningen). Mange af boligerne er på kun 12 m² og med bad/toilet sammen med 4-5 andre. Kun 19 % af boligerne har eget bad/toilet. Maden indtages i store fælles spisestuer.

Til sammenligning er der til øvrige handicapgrupper i kommunen 603 boliger fordelt på 26 bocentre, og 35 % af disse boliger har eget bad/toilet i følge det fremsendte materiale.

Psykisk syge har altså den laveste placering i hierarkiet med hensyn til boliger.

Til de enkelte principper for modernisering af botilbuddene har vi følgende bemærkninger:

Princip 1: Modernisering af eksisterende boliger gennemføres efter serviceloven, mens opførelse af erstatningsboliger gennemføres delvist efter serviceloven og delvist efter lov om almene boliger

Vi er af den opfattelse at alle erstatningsboliger bør være 2-rumsboliger med et rum til at sove i og et rum til ophold og med eget bad/toilet og køkken.

Det udarbejdede forslag vil så vidt ses alene medføre at 172 af de 842 boliger til psykisk syge, svarende til 20 % af boligerne, bliver almene boliger.

Vi er imidlertid af den opfattelse at alle boliger til psykisk syge af hensyn til deres retssikkerhed bør være almene boliger.

Boformer efter serviceloven er ikke omfattet af lejelovgivningen jvf. servicelovens § 96. Dette medfører at beboeren ikke får en lejekontrakt og ikke er omfattet af lejelovgivningens regler om uopsigelighed, bytteret m.v. Ved opførelse af boliger efter serviceloven stilles der heller ikke hverken kvantitets- eller kvalitetskrav.

Det har i sagsmaterialet været anført at pensionister efter den nye pensionslov fra 2003 har vanskeligere økonomisk kår end andre pensionister. De kan derfor få problemer med at betale huslejen i en almen bolig.

Der vil komme flere og flere pensionister efter den nye pensionslov og kravet om en almen bolig vil nok være stigende. Det foreslås derfor at kommunen prøver at finde en økonomisk løsning på problemet i form af boligstøtte m.v.

Sagsmaterialet giver desuden indtryk af at kommunen af hensyn til indtægten fra beboernes servicebetaling foretrækker boliger efter serviceloven. Vi finder det uskønt hvis kommunen spekulerer i en indtægt, som man ikke yder noget til gengæld for. Det bliver ikke kønnere af at det kun er pensionister på mellemste og højeste pension efter den gamle pensionslov, der skal betale servicebetaling, mens ingen andre skal.

Det har endvidere været anført i sagsmaterialet at 30-50 % af de psykisk syge er misbrugere og prioriterer misbrug højere end boligforhold.

Vi foreslår dette problem afhjulpet ved at kommunen forstærker og intensiverer sin indsats med afvænnning af misbrugerne og i den forbindelse giver dem adgang til de samme tilbud om afvænnning, som den øvrige del af befolkningen har.

Princip 2: De moderniserede botilbud etableres som en kombination af store, mellemstore og mindre tilbud.

Efter vores opfattelse bør de store botilbud på længere sigt helt forsvinde.

Selvom antallet af boliger på de store botilbud reduceres, vil der stadig være mange boliger tilbage.

Jo flere boliger der er på et botilbud, jo mere "institution" og jo mindre "hjem" bliver der over det. Institutioner har det med at lukke af for omverdenen og være sig selv nok. Og beboere på store botilbud har vanskeligere ved at blive integreret i det omliggende samfund.

Ekspert på psykiatriområdet har i øvrigt også udtalt at botilbud med ca. 20 boliger vil være bedst for psykisk syge.

Princip 3: Botilbuddene består som minimum af ca. 20 boliger.

Vi er enige i dette princip med det forbehold vi anfører ovenover under princip 2 om at de store botilbud på længere sigt helt bør forsvinde.

Princip 4: De moderniserede botilbud kommer til at rumme en kombination af større et-rumsboliger og to-rumsboliger.

Vi er af den opfattelse at alle boliger bør være to-rumsboliger med et rum til at sove i og et rum til ophold.

Princip 5: Boligerne bliver som udgangspunkt på minimum 25 m² (netto).

Vi er af den opfattelse at alle boliger bør være så store at der kan være 2 rum, nemlig et til at sove i og et til ophold.

Det er anført i sagsmaterialet at nogle beboere ikke vil kunne overskue en større bolig. Vi mener at dette problem kan afhjælpes ved at beboeren i dagligdagen i enhver henseende får den hjælp og pleje samt hjælp og støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet, som den pågældende har behov for og ret til i henhold til serviceloven

Princip 6: Alle moderniserede boliger skal have eget bad og toilet.

Vi er enige i dette princip.

Princip 7: Kun hos de beboere, der kan drage fordel heraf, indrettes der trinette eller egentligt køkken. Dog indrettes der køkken eller installation hertil i alle almenboliger.

Vi er af den opfattelse at alle boliger bør indrettes med trinette eller egentligt køkken.

Mange psykisk syge veksler mellem gode perioder, hvor de kan klare en masse, og dårligere perioder. Trinette eller køkken giver også beboeren mulighed for at modtage besøg under mere private former.

Venlig hilsen

Annette Gertung   Charlotte Strandgaard
Centerråd

Lisbet Jørgensen   Ellinor Palm Pedersen
Sind, København

KØBENHAVNS KOMMUNE
Socialforvaltningen

Modtaget

Bilag 11-17

-4. MAJ 2006

Socialforvaltningen
MR Handicap

MR – Handicap
Bernstorffsgade 17
1592 København V

Dato: 3.5.2006

J.nr.: BJ/lk

Vedrørende Høring af principper for modernisering af botilbud til psykisk syge og handicappede.

Fra Bocenter Lindegården fremsendes hermed svar/kommentarer:

- Bilag 1 – 4 svar fra 4 huse på Lindegården.
- Bilag 5 + 6 svar fra Lindedalen (2 x 4 bofællesskaber).
- Bilag 7 svar fra pårørendemedlemmer af Lindegårdens Center-råd.

Med venlig hilsen

f. Birger Jacobsen
bocenterchef

Lis Kirkevang
/ Lis Kirkevang
sekretær

Bocenter Lindegården

Boserupvej 7
4000 Roskilde

Telefon
46 33 46 22

Direkte telefon
46 33 40 08

Telefax
46 33 43 47

E-mail
Lis.Kirkevang@sof.kk.dk

3 MAJ 2006

Lindegården, Hus 7

D. 28. april 2006

Vedrørende principper for modernisering af botilbud til psykisk syge og handicappede

Vi har herunder listet beboernes svar på ovenstående, sendt i høring.

Beboerne siger:

- det er vigtigt, at der afsættes beløb løbende så moderniseringen kan foregå i årene fremover.
- der er brug for flere to-rums solistboliger som Lindebakken v/ Lindegården, Roskilde.
- Modernisering af de eksisterende botilbud skal ske ved naturlig afgang.
- Vigtigt, at så mange boliger som muligt har bad/toilet. Det kan i særlige tilfælde accepteres, at 2 boliger har fælles bad/toilet.
- Sammenlægning af mindre boliger skal vurderes nøje for optimal udnyttelse.
- Mange beboere er tilfredse med de større bofællesskaber, en god størrelse ville være 12 beboere.
- Der vil være enkelte beboere, der trives med mindre boliger, de skal også tilgodeses.
- Moderniseringen skal ikke medføre huslejestigninger.

Der kan som nævnt være fordele ved et stort bocenter som Lindegården. De mange fællesarealer opleves som noget positivt. Der er let adgang til mange faciliteter, f.eks. kiosk, cafe, værksted osv.

Med venlig hilsen

Jurga Bay *Jørn Linnhardt Hansen*

Beboere i Hus 7.

Tues Nygaard

Lindgården, den 27/4 06.

Hus 8 ,Indkaldte til Extraordinært hus møde/beboermøde tirsdag d.25/4 06 kl.1130
Vedrørende høring af principper for modernisering af botilbud til psykisk syge og handicappede.

1.At en modernisering af eksisterende boliger gennemføres efter serviceloven, mens opførelse af erstatningsboliger gennemføres delvis efter serviceloven og delvist efter lov om almene boliger.

Det kunne samtlige tilstedeværende gå ind for.

2.At de moderniserede botilbud etableres som en kombination af store ,mellemstore og mindre botilbud.

Marc gik ind for en kombination ,mens de resterende gik ind for et mellemstort botilbud.

3.At botilbudene som minimum består af ca. 20 boliger.

Det kunne alle gå ind for.

4.At de moderniserede botilbud kommer til at rumme en kombination af større et-rumssboliger og to-rumssboliger.

Det kunne alle gå ind for.

5.At boligerne som udgangspunkt bliver på minimum 25m2 (netto).

Det kunne alle gå ind for.

6.At alle moderniserede boliger skal have eget bad og toilet.

Det kunne alle gå ind for.

7.At kun hos de beboere, der kan drage fordel heraf, indrettes der trinette eller egentligt køkken.
Dog indrettes der køkken eller installation hertil i alle almenboliger.

Det kunne samtlige tilstedeværende gå ind for.

Leder i Hus 8 Jytte Jensen

Beboerrepræsentant i Hus 8 Marc Melcane

Tilbage melding fra hus 9 vedr. høring af principper for modernisering af botilbud til psykiske syge og handicappede.

De fleste beboere ønsker eget wc/bad. Enkelte ønsker at tingene skal blive som det er.

Beboerne er bekymret for de bliver nød til at skulle flytte, for at der skal være plads til wc/bad.

En beboer ønsker en større bolig helst delt i 2 rum. Resten af beboerne ønsker ikke en større bolig.

D. 24.4.2006

Hus 9

25 april 2006.

**Vedrørende høring for modernisering
Af bofællesskaber for psykisksyge og handicappede.**

Vi er en gruppe yngre psykisk syge, der har haft principperne fra 1 til 7, til diskussion ved vores beboermøde d. 25 april 2006.04.25

Da vi syntes brugerbetalingen / huslejen er for høj i almen nyttige boliger
Ville vi foretrække flere boliger efter serviceloven.

Det er en rigtig god ide med 2 rums boliger med bad og køkken.

Selvom 25 m.2 er et godt stort værelse, er det de allerfleste ønsker sig en 2 værelses lejlighed, eller et rækkehus.

Beboerne på Lindegården Hus 10

Boserupvej 7

4000 Roskilde.

Kim Christensen.

Ju-wai Zyi
Ingrid Nilsen Zutmar
Linda Ulla

Har Ulfkjær Jensen

P. Lyngmark

Martin P. Høj

Gitte Høj
Johannes H. Christensen.

Jesper Olsen

Høringsvar fra dindedalen A = 2 MAJ 2006

Vi har allerede eget bad og toilet,
hvilket vi ser som det vigtigste
princip i moderniseringsplanen.

Værelserne er ikke så store som normalt
i 5. princip, men det anses vi for
mindre vigtigt, og vi ønsker ingen
ombygning.

End kunne en modernisering (tilbygning)
gøres ved at flytte ydermurene i værelserne
udad, så dagligstue, køk. o.s.v. forblev
mandret.

Leif Gytk Franck.

Staren K. Olsen

Löringsvar dindedalen
B

Det vil forbedre boligkvaliteten væsentligt når de private værelser bliver større.

Vi foreslår at pladsen udvides ved at flytte ydervæggene ud ad i værelserne, på stuen og køkkenet m.m. for bliver urørt.

Allan Schlüter

Dejligt Nick Erik Møller

Givnsen

08.05.2006 11:12

Lis Kirkevang

Fra: Birger Jacobsen
Sendt: 3. maj 2006 13:21
Til: Lis Kirkevang
Emne: VS: Svar

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Jørgen Lund [mailto:lundpjas@mail.dk]
Sendt: 30. april 2006 11:21
Til: Birger Jacobsen
Cc: Jytte G. Hansen; Dan Uth
Emne: Svar

Hej Birger Jacobsen,

hermed følger svaret fra pårørende medlemmerne af Centerrådet. Det ville efter vor opfattelse være stærkere, hvis centerrådet kunne sende en samlet udtalelse f.eks. denne eller en der med andre ord udtrykker det samme.

Pårørende medlemmerne af Lindegårdens Centerråd er enig i de principper der er forslået, men finder den foreslåede tidsplan alt for lang og der må efter vores opfattelse tilføres væsentlig flere midler. Iflg. den akkumulerede plan vil moderniseringen være afsluttet i år 2035. Konsekvensen er, at en meget stort antal af de beboere, der i dag er fyldt 40 år aldrig vil opnå en boligforbedring og det finder pårørendemedlemmerne af centerrådet på Lindegården uacceptabelt i det enogtyvende århundrede.

Med venlig hilsen
Jørgen Lund

Bocentret Ringbo Centerrådet

Høringssvar nr. 18 – psykisk sygeområdet (bilag 6)

Til

9. maj 2006

MR – Handicap
Bernstorffsgade 17
1592 København V.

Høring af principper for modernisering af botilbud til psykisk syge og handicappede.
Sags. nr. 296895, Dok.nr. 1802039 af 6. april 06.

Høringssvar fra Centerrådet ved Bocentret Ringbo.

Centerrådet har på sit møde 9. maj 2006 drøftet de udmeldte principper for modernisering af botilbud til psykisk syge og handicappede.

Centerrådet udtaler, at man finder principperne særdeles interessante og klart kan gå ind for de beskrevne principper. Tidsperspektivet på 30 år, mener Centerrådet er for langsigtet.

Centerrådet skal gøre opmærksom på, at Bocentret Ringbo – efter endt tagrenovering – har et tomt hus (Hus-8) omkring august-september 2006, som ville kunne moderniseres.

Vi har oplevet at, visiterede beboere” takker nej” til et botilbud i de utidssvarende, små boliger (12 kvm), der er i Ringbo.

Med venlig hilsen

Cornelia Klitgaard
(formand)

Uffe Wulff-Jensen
(næstformand)

Høringssvar nr. 19 – psykisk sygeområdet (bilag 6)

28. april 2006

Københavns Kommune
Socialforvaltningen
Bernstorffsgade 17
DK-1592 København V

Psykiatrisk afd. E
3531 2337
3531 3346
nn02@bbh.hosp.dk
/dj

Høringssvar vedr. principper for modernisering af botilbud til psykisk syge og handicappede (sagsnr. 296895).

Som medlem af Dialogforum er jeg ved brev af 6. april 2006 blevet bedt om at afgive høringssvar vedrørende de af socialudvalget tiltrådte principper for modernisering af botilbud til psykisk syge og handicappede.

Som repræsentant for behandlingspsykiatrien kan jeg kun hilse velkommen, at der iværksættes en konsekvent modernisering af botilbud til psykisk syge. Det er ønskeligt, både som bidrag til at mennesker med sindslidelser kan leve et værdigt liv med den fornødne støtte under hensyntagen til deres handicap, og fordi det kan være vanskeligt i behandlingspsykiatrien at motivere patienter til at modtage nødvendig støtte på grund af utidssvarende boligforhold i botilbuddene.

Princippet om et varieret udbud af boliger støttes, da det må anses for at være centralt for den enkelte bruger af et tilbud, at boligens størrelse og indretning modsvarer brugerens behov og ønsker. Det hilses derfor også velkomment, at der lægges op til at etablere flere mindre boenheder og reducere størrelsen af de store boenheder.

Det bør være et princip, at alle botilbud til psykisk syge har en tidssvarende standard både størrelsesmæssigt og indretningsmæssigt. Små boliger uden bad kan ikke siges at være tidssvarende. Derfor finder jeg det fagligt og etisk utilfredsstillende, at det skal tage 30 år at gøre de utidssvarende boliger tidssvarende. Det forekommer meget uambitiøst.

Principperne tager alene stillingtagen til modernisering af det aktuelle antal boliger. Der mangler stillingtagen til, om der er behov for flere eller færre boliger.

Med venlig hilsen

Niels Aagaard Nielsen
ledende oversygeplejerske

Cc.: De psykiatriske afdelingsledelser i H:S inkl. Sct. Hans.